

Informace ze zdravotnictví kraje Vysočina

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Jihlava
5.8.2005

3

Gynekologická péče - činnost v kraji Vysočina v roce 2004

Gynaecologic Care - Activity in Branch in the Region Vysočina in 2004

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru gynekologie v kraji Vysočina v roce 2004 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti oboru a o dispenzarizovaných pacientkách pro vybrané diagnózy. Je doplněna také základními ukazateli lůžkové péče ženských oddělení nemocnic.

Summary

Information on health care activity in the branch of gynaecology in the region Vysočina in 2004 contains data about out-patient care by type of establishment and by districts of the region, data about personnel capacity, gynaecological activity and about patients followed up for selected diagnoses. It is supplemented by basic indicators on in-patient care in hospital gynaecology departments.

Podkladem pro zpracování informace o gynekologické péči v kraji Vysočina byl roční výkaz A (MZ) 1-01, který vyplňuje každé oddělení (pracoviště) oboru, výkaz L (MZ) 3-01 o činnosti ženských oddělení nemocnic a údaje o lůžkové péči byly převzaty z výkazu L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu. Výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování v ČR na rok 2004 (Sbírka zákonů ČR, částka 124 ze dne 12.11.2003, formou vyhlášky č. 371/2003 Sb. a její samostatné přílohy). Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Informace vychází ze skutečného sběru dat, který činil 95,2 %. Údaje pro výpočty relací na obyvatelstvo byly získány z dostupných materiálů ČSÚ.

Vznikem zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních vchází v platnost nové kategorie zdravotnických pracovníků, které již nejsou plně srovnatelné s kategoriemi původními. Tyto změny se promítly i do výkazů A (MZ) 1-01 a L (MZ) 1-02.

Na mapce je znázorněna síť obcí, ve kterých byla k 31.12.2004 zdravotnická zařízení poskytující ambulantní i lůžkovou gynekologickou péči. Zahrnuta jsou i místa odloučených pracovišť, naopak místa pracovišť, která ukončila během roku činnost, zde zahrnuta nejsou.

Ambulantní gynekologickou péči v kraji Vysočina zabezpečovalo ke konci roku 2004 v 60 zdravotnických zařízeních 54,79 (z toho 0,70 smluvních) lékařů a 80,40 (z toho 2,00 smluvní) pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (dále ZPBD). Pracovníci jsou vždy uváděni v tzv. přepočteném počtu, což znamená součet

úvazků. Smluvní pracovníci poskytující v zařízení zdravotní péči, nepatří do evidenčního počtu pracovníků, pracují na dohodu, na smlouvu o dílo nebo jako spolupracující rodinní příslušníci. Na 10 000 žen bylo vykázáno 2,09 úvazku lékaře (ČR 2,88). V porovnání s rokem 2003 vzrostl počet ošetření-vyšetření (dále jen ošetření) na jednoho lékaře ročně o 988 a každá žena navštívila svého lékaře zhruba dvakrát za rok. Podíl preventivních prohlídek se meziročně zvýšil o 2 %.

Dlouhodobě je nejen v našem kraji zaznamenáván rostoucí podíl žen užívajících antikoncepci pod lékařským dohledem, který v roce 2004 dosáhl hodnoty 43 % (ČR 51 %) z žen fertilního věku (15 – 49 let), což znamenalo 3 % nárůst v kraji proti roku 2003. Většina žen užívala antikoncepci v podobě hormonální (80 %) a jen 20 % v podobě nitroděložní.

Rostoucí počet narozených dětí (4 819) se odrazil i v nárůstu počtu nově přijatých těhotných žen do těhotenských poraden gynekologických ambulancí. Výrazně nejvyšší podíl těhotných žen byl v okrese Žďár nad Sázavou (téměř 30 %). Na 1 000 žen ve fertilním věku připadlo 39,4 nově přijatých těhotných žen.

Velmi sledované jsou údaje o pacientkách s nově zjištěným karcinomem. Nejvíce žen, a to až o 12 % více než v roce 2003, onemocnělo prekancerózou děložního hrdla. V roce 2004 bylo dispenzarizováno 173 pacientek pro Ca prvně zjištěné, což znamená meziroční pokles o 5 % a ukazuje na stále lepší prevenci.

Lůžkový fond ženských oddělení nemocnic tvořilo 5 oddělení s průměrnou ošetrovací dobou 5,0 dne, což byla hodnota shodná s ČR. Průměrný počet lůžek proti roku 2003 klesl o 8 %, rovněž klesl i průměrný denní stav obsazených lůžek o 4 %.

V nemocnicích kraje Vysočina bylo provedeno celkem 4 313 porodů, z toho téměř 9 % činily porody předčasné. Nejvíce porodů na 1 000 žen fertilního věku připadlo na Nemocnici Havlíčkův Brod (48,2), která je spádovou pro hraniční okresy Královéhradeckého, Pardubického a Středočeského kraje, naopak nejméně na Nemocnici Pelhřimov (33,9). Je však nutné poznamenat, že porod není v tomto případě započítán podle místa trvalého bydliště ženy, ale podle místa porodu. Péče o novorozence byla zajišťována na 4 pracovištích při dětských odděleních (76 lůžek) a 1 pracovišti při ženském oddělení (10 lůžek). Z důvodu stále větších problémů žen s otěhotněním je od roku 2005 v provozu tzv. „Centrum asistované reprodukce“ se sídlem v areálu Nemocnice Jihlava.

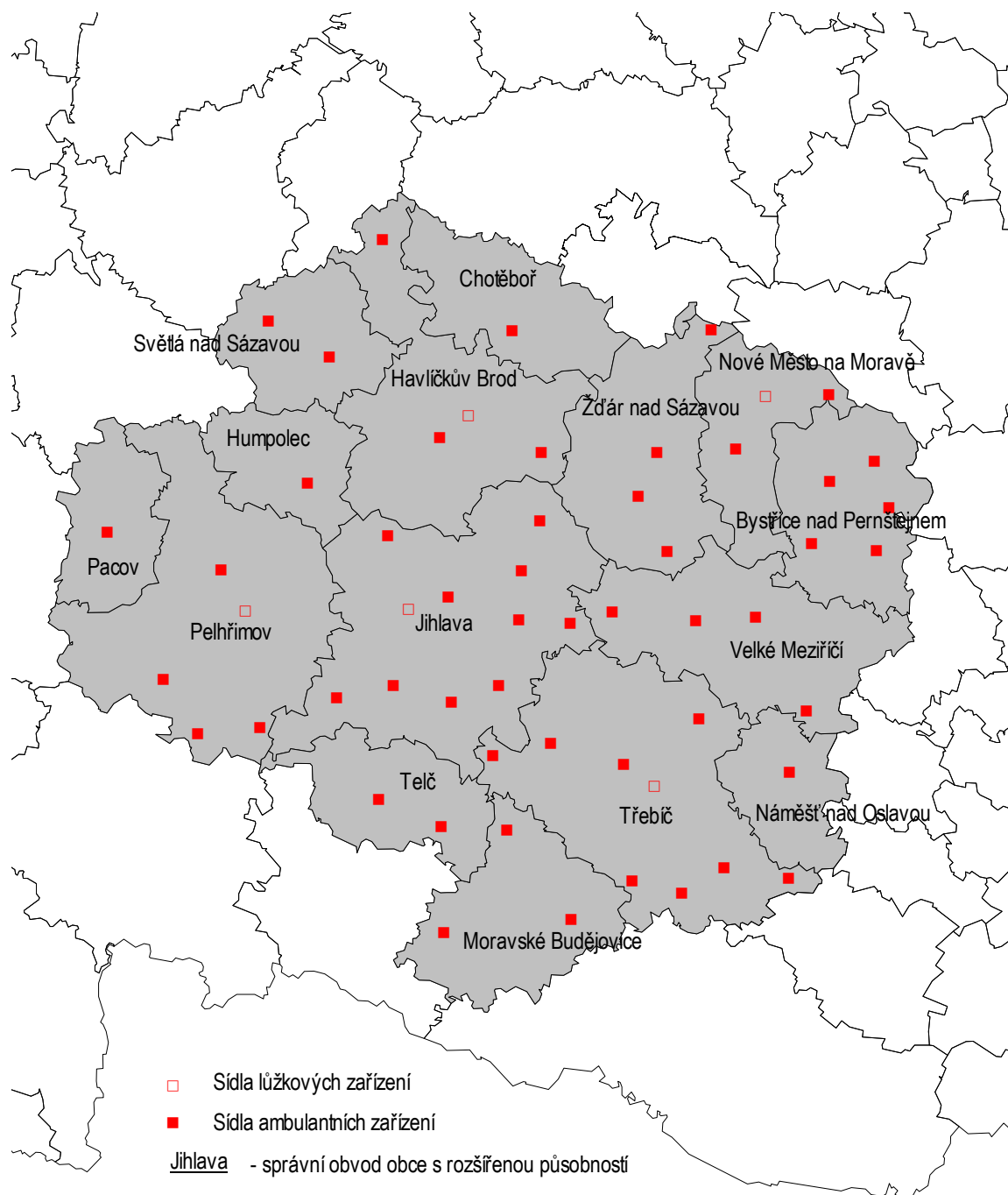
Celkem 7 554 žen podstoupilo gynekologickou operaci (včetně ambulantních operací a potratů s nutnou hospitalizací). Na 1 000 žen připadlo 28,9 (ČR 35,5) gynekologických operací. V souvislosti s gynekologickým onemocněním zemřely v kraji 4 ženy, z nichž 1 byla operovaná.

Značky v tabulkách

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval

Zpracovala: Michaela Brožová
ÚZIS ČR, Krajský odbor Vysočina
Benešova 21, 586 01 Jihlava
tel: 567 563 696
e-mail: brozovam@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

Mapa sítě ZZ poskytující ambulantní gynekologickou péči dle ORP

**Personální zajištění a počet ošetření - vyšetření v ambulantní péči
dle druhu poskytované péče a dle území**

Druh zdravotnického zařízení	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾			Počet ošetření - vyšetření			
		lékařů	struktura v %	ZPBD ²⁾	celkem	z toho preventivních prohlídek	struktura ošetření v %	na 1 lékaře
kraj Vysočina								
Praktický lékař - gynekolog	55	47,20	86,15	51,65	397 314	105 852	89,56	8417,7
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	5	7,59	13,85	28,75	46 292	13 972	10,44	6099,1
Celkem	60	54,79	100,00	80,40	443 606	119 824	100,00	8096,5
Havlíčkův Brod								
Praktický lékař - gynekolog	8	7,55	84,36	9,55	60 389	14 764	94,45	7998,5
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	1	1,40	15,64	1,00	3 551	573	5,55	2536,4
Celkem	9	8,95	100,00	10,55	63 940	15 337	100,00	7144,1
Jihlava								
Praktický lékař - gynekolog	11	11,20	89,17	11,20	84 653	27 175	86,91	7558,3
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	1	1,36	10,83	17,00	12 755	997	13,09	9378,7
Celkem	12	12,56	100,00	28,20	97 408	28 172	100,00	7755,4
Pelhřimov								
Praktický lékař - gynekolog	8	6,90	83,84	6,90	61 400	12 322	84,99	8898,6
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	1	1,33	16,16	4,50	10 847	4 822	15,01	8155,6
Celkem	9	8,23	100,00	11,40	72 247	17 144	100,00	8778,5
Třebíč								
Praktický lékař - gynekolog	14	10,25	93,61	11,40	86 860	25 874	94,39	8474,1
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	1	0,70	6,39	4,25	5 160	1 122	5,61	7371,4
Celkem	15	10,95	100,00	15,65	92 020	26 996	100,00	8403,7
Žďár nad Sázavou								
Praktický lékař - gynekolog	14	11,30	80,14	12,60	104 012	25 717	88,15	9204,6
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	1	2,80	19,86	2,00	13 979	6 458	11,85	4992,5
Celkem	15	14,10	100,00	14,60	117 991	32 175	100,00	8368,2

¹⁾ Součet úvazků, vč. smluvních

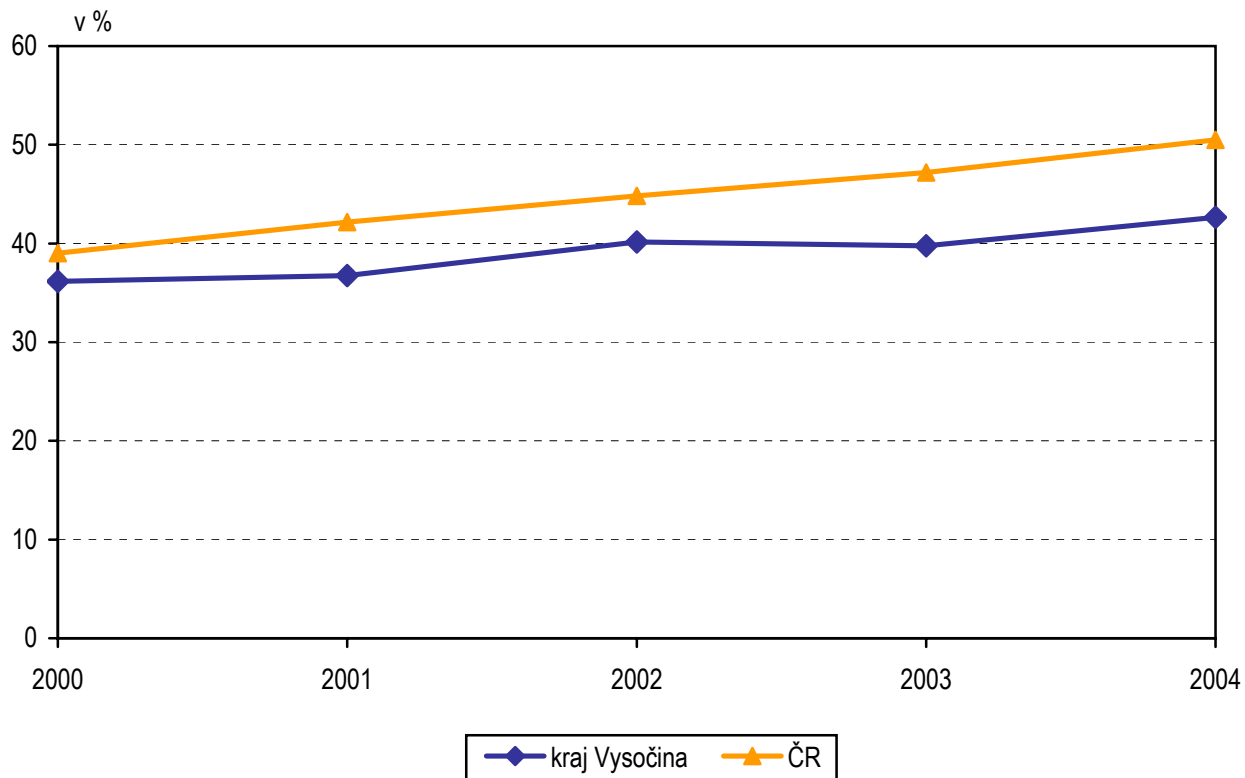
²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských povoláních § 5 - § 21

Ženy užívající antikoncepci *) a péče v těhotenství a šestinedělí dle území

Území, okres	Počet žen užívajících antikoncepci			Počet nově přijatých těhotných žen	Návštěvy porodních asistentek
	celkem	z toho			
		hormonální v %	nitroděložní v %		
Havlíčkův Brod	9 343	87,5	12,5	1 055	408
Jihlava	13 216	77,8	22,2	996	108
Pelhřimov	6 423	85,3	14,7	622	-
Třebíč	13 548	74,9	25,1	848	1 195
Žďár nad Sázavou	11 589	77,6	22,4	1 491	244
kraj Vysočina	54 119	79,6	20,4	5 012	1 955
ČR	1 273 397	86,7	13,3	121 904	17 395

*) Pod lékařským dohledem

Podíl žen fertilního věku užívajících antikoncepci v letech 2000 - 2004

Dispenzarizované pacientky pro vybranou diagnózu dle území

Území, okres	Novotvar in situ ¹⁾ (D05-D06, D07.0-3)	Počet prvně zjištěných onemocnění					
		prekancerózy děložního hrdla (N87.0-2)	ZN hrdla děložního (C53.-)	ZN těla děložního (C54.-)	ZN ovarií (C56)	ZN prsu (C50.-)	ZN ostatních lokalizací ²⁾
Havlíčkův Brod	2	83	10	20	4	-	4
Jihlava	4	242	10	28	11	-	4
Pelhřimov	5	78	4	7	7	-	3
Třebíč	19	91	4	12	10	-	4
Žďár nad Sázavou	5	178	5	19	5	-	2
kraj Vysočina	35	672	33	86	37	-	17
ČR	1 953	28 665	1 398	2 181	1 213	1 428	502

¹⁾ D05.- carcinoma (novotvar) in situ prsu, D06.- carcinoma in situ hrdla děložního, D07.0-D07.3 carcinoma in situ jiných a neurčených ženských pohlavních orgánů

²⁾ C51.- zhoubný novotvar vulvy, C52 zhoubný novotvar pochvy - vaginy, C57.- zhoubný novotvar jiných a neurčených ženských pohlavních orgánů

Využívání lůžkového fondu a činnost ženských oddělení nemocnic a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	kraj Vysočina	ČR
Počet oddělení	5	124
Počet pracovníků ¹⁾		
lékaři	32,00	764,31
ZPBD ²⁾ celkem	132,34	3 317,20
sestru ²⁾ u lůžka	108,34	2 658,29
ZPOD ²⁾	21,00	506,08
Průměrný počet lůžek	270,00	6 235,53
Průměrný denní stav obsazených lůžek		
celkem	181,4	4 119,5
na 1 lékaře	5,7	5,4
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	1,7	1,6
Počet lékařů na 100 lůžek	11,85	12,40
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	49,01	53,82
Počet hospitalizovaných	13 314	303 588
Nemocniční letalita	0,4	1,1
Využití lůžek ve dnech	245,9	241,8
Průměrná ošetrovací doba	5,0	5,0
Prostoj lůžek ³⁾	2,2	2,1
<i>Gynekologická činnost</i>		
Počet operovaných žen celkem	7 554	186 092
Počet zemřelých v souvislosti s gynekologickým onemocněním celkem	4	334
z toho operovaných	1	73
<i>Porodnická činnost</i>		
Počet porodů celkem	4 313	96 570
z toho předčasné v %	8,39	11,28

¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.:

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 - § 21)

sestra - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5 - § 6)

ZPOD - zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 - § 42)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s ženským oddělením v kraji:

Nemocnice Havlíčkův Brod p.o.

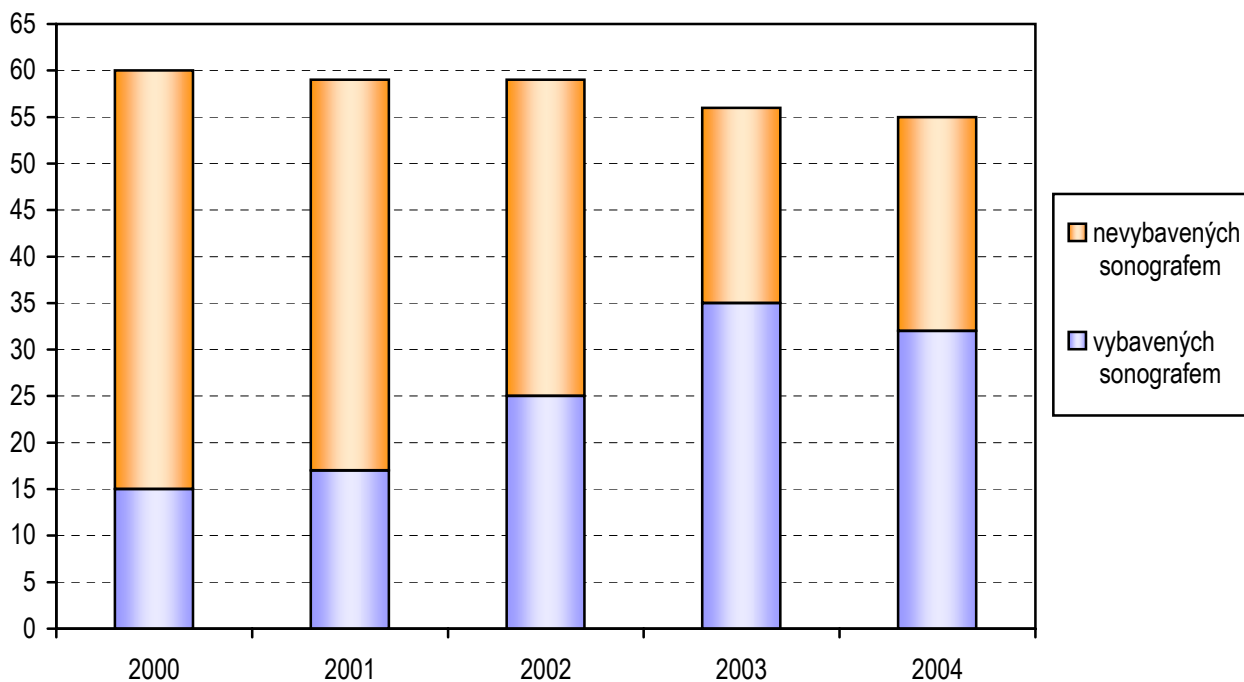
Nemocnice Jihlava p.o.

Nemocnice Pelhřimov p.o.

Nemocnice Třebíč p.o.

Nemocnice Nové Město na Moravě p.o.

**Počet samostatných ordinací praktického lékaře gynekologa
vybavených sonografem v letech 2000 - 2004**

**Počet porodů a potratů na 1000 žen fertilního věku
v letech 2001- 2004**

